

освіти в Україні, які передбачають доцільне використання інтерактивних методів навчання, шляхом проведення нестандартних уроків у школах.

Список використаних джерел:

1. Інтерактивні уроки у процесі навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу он-лайн: <https://infourok.ru/doklad-na-temu-nestandartnie-formi-provedeniya-urokov-dlya-povisheniya-motivacii-k-obucheniyu-1018547.html>
2. Кондрашова Л.В. Педагогіка в запитаннях і відповідях / Л.В.Кондрашова. – Київ, 2006. - 283 с.
3. Ягупов В.В. Педагогіка: навч. посібник / В.В.Ягупов. – К.: Либідь, 2002. – 457 с.
4. Як реалізувати ефективний інтерактивний урок? [Електронний ресурс]. - Режим доступу он-лайн: <http://osvita.ua/school/method/technol/6618/>

Вікторія Антонюк, Анастасія Ряба

Науковий керівник:

к.соц.н. доц. Бержанір А.Л.

ШАХРАЙСТВО ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН

Шахрайство належить до давніх суспільно небезпечних діянь. Шахрайство охоплює широкий спектр порушень і незаконних дій, які характеризуються навмисним обманом або введенням в оману. Згідно з Міжнародними стандартами професійної практики внутрішнього аудиту шахрайство – це «...будь-яка незаконна дія, що характеризується обманом, приховуванням або порушенням довіри. Ці дії не пов'язані з загрозою насильства або фізичної сили. Шахрайства здійснюються сторонами і організаціями для одержання грошей, власності або послуг, для ухилення від сплати або втрати послуг або для забезпечення особистої чи ділової переваги» [1].

Шахрайство може бути скоєне співробітниками на будь-якому рівні в межах організацій, а також поза ними.

Специфічні характеристики мають прояви шахрайства в економічній сфері, зокрема, під час проведення аудиту. Шахрайство, в контексті проведення аудиту, означає шахрайські дії, що призводять до викривлення фінансової звітності. З ним пов'язано два види викривлень:

1) викривлення, що виникають як результат шахрайства при складанні фінансової звітності і, як правило, здійснюється керівництвом підприємства;

2) викривлення в результаті незаконного привласнення або використання активів, що, як правило, здійснюється працівниками підприємства поза інтересами компанії [2, с. 280].

Шахрайство – це бізнес-ризик, з яким керівники, особливо керівники аудиту (внутрішнього аудиту), мали справу протягом тривалого часу. Численні заголовки статей висвітлювали корпоративні скандали та неправомірні дії, які свідчать про необхідність організацій та урядів поліпшувати корпоративне управління і нагляд. Як ефективно вирішувати питання ризику шахрайства в рамках організації – є основним предметом стурбованості рад директорів, менеджменту, власників бізнесу, внутрішніх аудиторів, керівників уряду, законодавців, регуляторів та багатьох інших зацікавлених сторін. І часто нові закони та правила всього світу змушували організації по-новому поглянути на цю давню проблему [1].

Ефективна програма управління ризиками шахрайства містить:

- політику етики компанії – «ставлення у верхах» з боку вищого керівництва;

- обізнаність щодо шахрайства – розуміння природи, причин і характеристик шахрайства;

- оцінку ризиків шахрайства – оцінку ризику різних видів шахрайства;

- постійні перевірки – внутрішній аудит, який враховує ризик шахрайства в кожному аудиті та виконує відповідні процедури;

- попередження і виявлення – дії, що застосовуються для зниження можливості заподіяння шахрайства і переконання співробітників не вчинювати шахрайство з огляду на імовірність його виявлення та покарання;

- дослідження – процедури та ресурси для ґрунтовного розслідування і повідомлення про події, пов'язані з підозрами щодо шахрайства [3].

Шахрайство негативно позначається на організації багато в чому, спричинюючи, зокрема, фінансові, репутаційні, психологічні та соціальні наслідки.

Проте повну вартість шахрайства неможливо оцінити з точки зору часу, продуктивності, в тому числі й репутації відносин з клієнтами. Залежно від величини втрат вплив фінансового шахрайства на діяльність організації може бути значним, завдаючи останній непоправної шкоди. Таким чином, організаціям важливо мати дієву програму боротьби з шахрайством, яка включатиме підпрограми з попередження і виявлення шахрайства, а також процес оцінки ризиків шахрайства для їхнього виявлення в рамках організації [1].

Отже, унеможливлення шахрайський дій, збитки від яких можуть досягати великих розмірів, передбачає чітке слідування законодавству, різноманітним нормативно-правовим документам та інструкціям. Також

важливе значення тут мають морально-психологічні якості працівників, які функціональними обов'язками яких передбачено розпорядження матеріально-технічними фінансовими та іншими ресурсами.

Список використаних джерел:

1. Лебединець Т. Роль внутрішнього аудиту в запобіганні та виявленні шахрайства [Електронний ресурс] / Т. Лебединець. – Режим доступу: http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/473?view=material.

2. Яременко А. А. Шахрайство як вид економічного злочину в господарській діяльності підприємств / А. А. Яременко, І. В. Заєць // Тези XXXVI науково-практичної міжвузівської конференції, присвяченої Дню науки, 12–13 травня 2011 року. – Житомир: ЖДТУ, 2011. – С. 279–281.

3. Мусієнко О. Л. Теоретичні засади розслідування шахрайства в сучасних умовах : монографія [Електронний ресурс] / О. Л. Мусієнко ; за ред. проф. В. Ю. Шепітька. – Х.: Право, 2009. – 168 с. – Режим доступу: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/MONOGRAFII_2010/Musienko.pdf.

Яна Аскерко

Науковий керівник:

д.п.н., проф. Совгіра С.В.

**ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СОРБЦІЙНИХ
ВЛАСТИВОСТЕЙ ТЕРМІЧНО МОДИФІКОВАНИХ ОПОКИ І
КЛИНОПТИЛОЛІТУ**

Сьогодні екологічна криза потребує вирішення проблем очищення природних і стічних вод від забрудників різного характеру. Вагому роль у розв'язанні цих проблем відіграють адсорбційні методи за допомогою природних сорбентів. Для очищення виробничих стічних вод усе частіше застосовують природні сорбенти. Останнім часом значну увагу дослідників привертають адсорбційні методи очищення стоків від забруднювачів, зокрема із застосуванням природних дисперсних сорбентів (цеоліти, клиноптилоліти, опоки), які характеризуються пористою структурою, достатньою механічною міцністю, стійкістю до дії кислот і лугів, а також дешевизною і доступністю.

У наукових публікаціях Ю. Басараба [1], І. Засідко [2], В. Сидорчука [3], Ю. Тарасевич [4] вперше була відзначена перспективність ефективність сорбційних методів очищення стічних вод від хімічного забруднення, зокрема від йонів важких металів. На основі цих досліджень ми провели порівняльний аналіз адсорбційної здатності опоки і клиноптилоліту по відношенню до йонів важких металів.